XIII. Vince-napi borverseny Bényén

Túl a 10. Alkalmon, közeledve a 15.-hez ez valóban hagyomány. De, mi is a hagyomány? Röviden: közösségi magatartásforma, amely az élők világában egyedül az emberi közösségek létének feltétele.
Bényén – Káván már régi hagyomány a szőlőművelés és borkészítés. Hiszen a törökidők után, amikor a falvak újjászerveződtek, 1714 – 1720 között Fáy Mihály földbirtokos a szóban-forgó települések lakóinak, alapítólevélben meghagyta – a szőlők telepítését. Négy évig adómentességet adott, ötödikben kérte annak igaz dézsmáját. Ezzel megszabta a gazdálkodás irányát, de alapot adott a megélhetéshez is.

A borverseny XIII. éve hagyománnyá lett Bénye – Gomba Hegyközségnél. Borverseny nem más, mint borbírálat. Érzékszerveink segítségével végzett borminősítés. A szakszerű borbírálatnál a bor vegyelemzését is elvégzik. Történhet a borra vonatkozó adatok (termőhely, szőlőfajta, évjárat) ismeretében, ez szakszerű bírálat. Lehet kevésbé szakszerű – fogyasztói - formája a vonatkozó adatok elhagyásával. Fontos elkülöníteni a borokat, lehet könnyű bor, nehézbor, száraz-, édes-, fehérbor, vörösbor. Lényeges a borok hőmérséklete is.

A borverseny mindig – időben – Szent Vince-napjához (január 22-hez) igazodott, ez január 24-én történt. Ekkor népes társaság kiment a Szőlőhegyre, ahol szőlővesszőket szedtek. Az ünnepség megnyitója a Vince-szobornál történt. Itt már többen csatlakoztak az ünneplőkhöz.

Racskó Károly polgármester köszöntötte a résztvevőket. Bemutatta Vékony Ferenc József urat a Strázsa-Felső Tápió Leader Közösség Elnökét. Bejelentette, hogy egy-másfél éves előkészítő munka után Bénye több környékbeli településsel 2008. szeptemberétől Leader Közösségbe tartozik, így viselheti az Európai Falu – Leader Közösség elnevezést.
Vékony Ferenc József úrtól megtudtuk a Leader Közösség tagságának vezetése jól végezte Feladatát, kellően informálta érdekkörét. Ezt jól bizonyítja, hogy az első kiírt határidőig (2009. január 15-ig) igénylés szintjein túljegyzés történt, mintegy 25 pályázat érkezett 492 millió forint összegre. Ezt továbbították az MVH-hoz.

A megnyitón Tóth László Bénye - Gomba Hegyközség Elnőke és Kiss Imre a Bénye-Gomba Hegyközség hegybírája értékelték a begyűjtött szőlővesszők állapotát. A rügyek és a rügyalap biztató képet mutatott az idei jó terméshez. A vesszőket átadták Maczó Jánosné és Mack Sándor körjegyzőknek azok kihajtatására és az eredményt rögzítsék a kijelölt naplóba.

Az ünnepség a nagyteremben folytatódott, ahol a Bénye-Káva Általános Iskola tanulói színvonalas műsorát láthattuk. A műsor a szőlőművelés, a borkészítés és a borivás pillanatait mutatta be. A jeleneteket Vancs Jánosné tanítónő tanította be.

Ezután kezdetét vette a borbírálat, amelyet Tóth László a Hegyközség elnöke vezényelt. Elmondta a bírálat feltételeit. Minősítésre kerül a bor színe, tisztasága, illata, egészséges, vagy hibás volta, harmóniája, fejlettsége.
Értékelés:

0 –16,50 pont – oklevél értékű,
16,51 - 17,50 pont – bronz-,
17,51 – 18,50 pont – ezüst-,
18,51 – 20,00 pont – arany minősítés illeti meg a bort.

Még a részletezés előtt a – borbíró – fogalmát nézzük meg, eredetét illetően is.
A borbíró – a városi és falusi közigazgatás középrangú, az esküdtek közül választott tisztségviselő, aki a bor – ritkábban a sör, a pálinka kocsmáztatását, kimérését ellenőrizte. Egyéb elnevezései voltak: borlátó, bormester, bortiszt, borvető. Ügyelt a bor hírnevére, minden hordóból látópohárban ellenőrizte az ital érzékszervi minőségét. Ez a tevékenység visszanyúlik a 16. század elejére.

A mostani zsűri elnöke: Gavlik Kálmán borász volt Albertirsáról. Tagjai a zsűrinek: Pálinkás Miklós, Bodor János, Kovács Endre és Kálmán József.

A versenyre 37 bormintával neveztek. Ezekből 23 fehér- és 14 vörösbor volt.
Felsorolásban: zalagyöngye (3), vegyes fehér (5), rizlingszilváni (5), zöld veltelini (2), rajnai rizling (1), karát (1), chardonnay (1), szürkebarát (2), muskotály (1), bianka és cserszegi (1), rose (1), vegyes vörös (1), kékfrankos (9), zweigelt (1), cabernet franc (2), cabernet cuvée (1).
A bormintákat bemutatta és bevezette a bírálatot Kiss Attila, mint igazi pincemester.
A verseny végeredménye:

fehérboroknál:

I. helyezett – Kovács Endre – rizlingszilváni borával,
II. helyezett – Ujj Péter – vegyes fehér borával,
III. helyezett – Kiss Imre – szürkebarát borával.

vörösboroknál:

I. helyezett – Racskó Mátyás – cabernet cuvée borával,
II. helyezett – Kiss Imre – kékfrankos borával,
III. helyezett – Dudás-fivérek – kékfrankos borukkal.

Közönségdíjat kaptak Dudás-fivérek (Csaba és Zsolt) – kékfrankos borukkal.
Gáspár Vince Gergely kertészmérnök, növényvédő szakmérnök a Dow AgroSciences cég növényvédő szaktanácsadója a két I. helyezettnek 1 ha – 1 ha területre szolgáló gyomirtó szert adott át.

A bényei Polgárőrség különdíjat adott annak a polgárőrnek, akinek magas pontszámot ért el a Bora. A különdíjat Duchenka Norbert kapta.

Az idén Racskó Mátyás nyerte el a vándor Vince-szobrot, egy évig tarthatja a pincéjében.

Tóth László Bénye-Gomba Hegyközség elnöke Kimagasló Közösségi munkájáért Országos Borrendi Kitüntető Jelvényét vette át Bodor János, a Monor Környéki Strázsa Borrend nagy-mesterétől.

Dr. Racskó Pál szakoktatási szakértő